

Bazıları Soğuk Sever

Bilmem, Siyam kedilerini bilir misiniz? Mavi gözlü, beyaz vücutlu, burun ucu, kulakları ve patilerinin uçları siyahtır bunların. Böyle bir kedi görürseniz, büyük bir olasılıkla bu bir Siyam kedisidir. Siyam kedilerinde bu organların neden siyah olduğunu hiç merak ettiniz mi? Bu sorunun yanıtını öğrenebilmek için enzimlerin işlevini anımsamamız gerekir. Enzimler, canlılarda yaşamın sürmesi için gerekli olan kimsayal olayların gerçekleşmesinde rol alan maddelerdir.

Bu maddeler olmazsa ya da görevini yapamazsa bazı kimyasal olaylar gerçekleşemez. Örneğin, bazı besinler sindirim sırasında parçalanamaz ya da vücut için önemli olan bir madde yapılamaz. Enzimler proteinlerden yapılmıştır. Bu nedenle ancak belli sıcaklıklarda işlevini yapabilirler. İşte, belirli bir sıcaklıkta işlevi yapabilen bu enzimlerden biri de Siyam kedilerinde vardır. Siyam kedilerindeki bu enzim, renk maddesi yapımında etkili olur. Ancak bu enzim, vücut yüzeyindeki burun, kulak, pati uçları gibi bölgelerde işlevini gerçekleştirebilir. Çünkü, vücut yüzeyindeki çıkıntılı bölgelerde sıcaklık daha düşüktür. Bu düşük sıcaklık renk maddesi yapımında görev alan enzimin çalışmasına daha uygundur. Bu nedenle bu bölgeler, renk maddesi yapılabildiğinden daha koyu renkte olur.

Siyam kedilerinde gözlenen bu durumu Himalayalar'da yaşayan bir tavşan türünde de görebiliriz; onlarda da benzer durum vardır. Bu tavşanlar 5°C sıcaklıktaki ortamlarda yaşadıkları zaman tüm vücutları siyah olur. Normal oda sıcaklığında yetiştirildiklerindeyse kulaklar, ön ayaklar, burun ve kuyruk siyah olur. Sıcaklığın 35°C olduğu bir ortamda yetiştirildiklerinde ise bembeyaz olur bu tavşanlar. Renk maddesi yapımında etkili olan enzimlerin ancak belirli sıcaklıklarda işlevini gerçekleştirebilme özellikleri kimi zaman yarar sağlar. Kuzey kutbunda yaşayan

foklarda olduğu gibi. Bu foklar yeni doğduklarında vücut içi sıcaklıklarının daha yüksek olması nedeniyle beyaz renkli olurlar. Yavru

foklar henüz yüzemediklerinden, beyaz renkleri sayesinde buzların üzerinde kendilerini avlayanlardan kolayca gizlenebilirler. Yüzmeye başladıktan sonra renkleri kahverengiye dönüşür. Aynı durum kuzey kutbunda yaşayan tilkilerde de görülür. Bu tilkilerde kürk yazın beyaz renge dönüşür. Beyaz renkli olmak onların kışın buz üzerinde

gizlenebilmelerine yardımcı olur. Kışın, ilkbaharda dökülecek olan beyaz tüylerin yerini koyu renkli tüyler alır. Tüm bu örnekler bize gösteriyor ki canlılar bazı özelliklerinin varlığına bağlı olarak yaşamlarını sürdürebiliyorlar.

Zuhal Özer

